

Drets de la infància i 24-M

La Festa Esplai, celebrada diumenge passat, va reclamar als candidats a les eleccions municipals a Catalunya «una política amb ulls de nen»

Bernat
GASULLA

La Festa Esplai, la gran celebració organitzada per la Fundació Catalana de l'Esplai (Fundesplai), no ha volgut desaproveitar aquest any l'impuls que ha anat adquirint la campanya #botaxlainfancia i ha llançat un desafiament als candidats a les eleccions municipals del 24-M. Queda ara per veure si els alcaldables catalans recullen el guant durant la campanya i, el que és més important, quan es constitueixin els consistoris locals.

La crisi, recorden els responsables de Fundesplai, s'ha acarnissat especialment en els més petits. Els índexs de pobresa relativa arriben en la infància al terrible percentatge del 27%. Han empitjorat en els últims anys, recorda la fundació, els problemes de malnutrició, l'accés a àmbits educatius com el de la petita infància, així com els problemes relacionats amb la pobresa energètica i la vivenda.

PARADOXA LEGISLATIVA // Mentre la devastació generada per la crisi econòmica, política i social no ha fet més que agreujar-se, s'ha produït un fet paradoxal. Catalunya, durant els pitjors anys de la recessió, s'ha dotat d'una llei de la infància i

d'un pacte per la infància que obligava la Generalitat a elaborar un pla integral de la infància. També a Brussel·les s'avançava sobre el paper. El febrer del 2013, la Comissió Europea recomanava als països membres de la Unió «invertir en infància» i desenvolupar polítiques contra la pobresa i l'exclusió social dels nens.

Davant aquesta situació, els im-

Fundesplai s'ha fixat com a objectiu concedir 4.500 beques per aconseguir que cap nen es quedi sense disfrutar de les colònies

pulsors de la campanya #botaxlainfancia reclamen en primer lloc als candidats el que ells han batejat com a «política local amb ulls de nen». Aquesta reivindicació es concreta en la promoció de pactes locals per la infància, que tradueixi a l'àmbit municipal la filosofia del pacte subscrit per a tot Catalunya. Aquests plans impliquen, per un

costat, la coordinació de tots els departaments dels ajuntaments i estudis d'anàlisi d'impacte en la infància i de totes les resolucions municipals, i per un altre, la participació de nens i adolescents en les decisions dels ajuntaments.

EQUITAT A L'EDUCACIÓ // En segon lloc, la plataforma reclama garantir l'equitat i la qualitat en l'educació. Entre altres mesures, reivindiquen la garantia de l'accés a l'educació en l'etapa de 0 a 3 anys, poder participar en l'educació en l'oci (colònies, excursions i campaments) durant el curs i els períodes de vacances, incloure els col·lectius que solen ser víctimes de segregació per raó d'origen, condició social o disfuncionalitat, i l'obertura de programes de «segona oportunitat» destinats a aquells menors que hagin abandonat la formació reglada.

En últim lloc, demanen als candidats a les municipals recolzar i reconèixer els centres d'esplai. Reivindiquen l'ampliació de convenis plurianuals de les administracions locals amb aquests centres, el pagament puntual de les ajudes econòmiques, facilitar locals públics o recursos per a unes infraestructures adequades, la presència dels esplais en els consells escolars i promoure nous centres allà on siguin necessaris.

La Festa Esplai va ser precisament el punt culminant de la cam-



CELEBRACIÓ.
Imatge de la Festa Esplai celebrada diumenge al Prat.

panya #botaxlainfancia, que es va engegar el gener passat. Durant la festa, les prop de 8.000 persones es van fer fotos botant (o saltant o fent botar una pilota). Fins ara, ja s'han aconseguit més de 12.000 bots. Per cada un d'ells, les empreses col-

laboradores donen un euro, que es destinarà a beques perquè nens en situació de risc puguin anar de colònies, al menjador escolar, o accedir a activitats de reforç.

Fundesplai també va fer balanç de la concessió d'aquestes beques,

OPINIÓ

Igualtat, també en l'oci educatiu

Josep Oriol
PUJOL HUMET



Director general de la
Fundació Pere Tarrés

El concepte d'igualtat d'oportunitats per a les persones més o menys acomodades suposa l'accés per meritocràcia als llocs de treball, beques per tenir oportunitats semblants en els estudis, eleccions lliures en les quals, tots, mitjançant els partits polítics, puguem accedir a llocs públics representant la ciutadania i uns principis. Anant més al fons de la qüestió, la inequitat social es percep en estils de vida, fins i tot independents de la capacitat adquisitiva, com podria ser disfrutar de la na-

turalesa, d'un tipus de música o de la lectura. El nivell de formació, rebut principalment de la família, o de relacions d'aquesta, facilita oportunitats en el sentit més ampli del terme.

Per tenir consciència de la falta d'igualtat d'oportunitats o, si es vol, d'altres efectes de les carències socials, s'han d'haver viscut en primera persona, molt de prop, o haver treballat per combatre-les. L'anomenada malnutrició es pot concretar en el fet que al matí no hi ha un got de llet per a l'esmorzar, o que s'ha acabat la xocolata soluble i s'haurà d'esperar al mes següent, si el banc dels aliments en dona a la mare quan busca queviures. També passa per menjar molta pasta o arròs bullit per sopar, o perquè a casa hagin tallat el gas i el sopar sigui un entrepà, durant tota la setmana, del mateix xoriço que ens van donar. I amb els anys,

es pot concretar en el fet de no tenir cap conegut que ens pugui orientar, facilitar feina o un metge conegut per contrastar el tractament d'una malaltia que no acabem de superar.

Sense que el nen tingui clar el perquè, i ni tan sols ho associï a una carència, la desigualtat d'oportunitat pot passar perquè no vegi bé la pissarra si no el situen a les primeres files, o que hagi d'aguantar la brometa fàcil dels companys que li ensenyen els llibres nous mentre ell espera que arribin els de la beca. Si no entén alguna cosa, és probable que els seus pares no l'hi sàpiguen explicar, o que estiguin massa preocupats fent números perquè no els tallin els subministraments. I davant d'aquesta situació, el nen pot decidir abandonar l'estudi de les taules de multiplicar i completar els exercicis inventant-se les xifres. Al



JORDI COTRINA

en el marc de la campanya *Encerta l'Estiu-Un estiu per a tothom*, que ofereix un miler de tandes de colònies, casals, campaments i camps de treball per a nens, joves i famílies, amb més de 60.000 places. La fundació s'ha fixat aquest any com a

objectiu la concessió de 4.500 beques perquè cap nen es quedi sense colònies. Si es complís aquest objectiu, s'aconseguirien quatre vegades més beques que en l'inici de la campanya, el 2010. ≡

sortir d'escola, els seus companys aniran a fer bàsquet, a estudiar anglès o a estar a casa amb la família. Mentrestant, a ell ningú l'esperarà a la porta de l'escola i es passarà la tarda jugant a futbol amb nois més grans que es riuran d'ell en un camp improvisat a prop del parc públic. I si ens aturem a pensar en les marques de roba o el calçat, és quan a l'escola el poden batejar amb paraules com el «drapaire» o «la pidolaire», perquè és obvi que la marca del seu calçat és una falsificació.

És en molts detalls de la vida quotidiana, i especialment en l'oci, on es mostren les diferències i les limitacions. Al tornar a l'escola, després de les vacances d'estiu, hi haurà companys que parlaran de vacances amb els pares o d'unes històries formidables en colònies i campaments d'estiu, que ell pot viure com un conte, una ficció,

un impossible. La despesa en oci, en activitats extraescolars, s'ha reduït significativament en els últims anys per a les famílies catalanes. Concretament, els diners destinats a l'oci i la cultura han baixat el 28,5% entre el 2008 i el 2013, i els destinats a serveis esportius, recreatius i culturals, al voltant del 20,6%, segons dades de l'Idescat. El 77% dels enquestats per l'Observatori de la Vulnerabilitat de la Creu Roja manifesten no haver pogut cobrir totes les necessitats d'escolarització dels seus fills i, òbviament, entre elles les primeres de què es prescindeix són les colònies i els centres d'estiu.

Les colònies

La societat del benestar, l'Administració i la societat civil es proposen garantir de forma universal unes necessitats bàsiques -sa-

El xec més solidari de Cornellà

La Xarxa Solidària Ciutadana recull 15.000 euros amb la venda d'un calendari i els dona per ajudar els col·lectius més desfavorits

Mònica
TUDELA

Fa aproximadament un any i mig es va posar en marxa a Cornellà de Llobregat una idea solidària que acaba de donar molt bons fruits, en concret 15.000 euros per a les persones més desfavorides de la ciutat. L'origen de tot plegat és a l'Oficina de Relacions amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra de Cornellà, que es va plantejar llavors la creació d'un calendari per recaptar fons. «Per un costat, volíem aconseguir el màxim de diners possible per als que els necessiten, i per un altre volíem reforçar la bona relació entre els cossos policials i la ciutadania», comenta el caporal Jordi Martínez, al capdavant de l'oficina des de l'any 2007 i coordinador del projecte des de la concepció de la idea.

La comissió de treball per portar a terme la iniciativa del calendari solidari incloïa representants del Cos Nacional de Policia, de la Guàrdia Urbana de Cornellà, de la Comissaria dels Mossos d'Esquadra de Cornellà i també un director d'acció comunitària de l'Ajuntament, que va donar el seu suport al projecte. El primer pas per engegar-lo va ser la creació d'un nom que els aglutinés a tots, i així va néixer la Xarxa Solidària Ciutadana de Cornellà. Tots junts sota aquest nom es van posar a treballar per a l'elaboració, la difusió i la venda del calendari.



MOSSOS D'ESQUADRA

ACTE OFICIAL. Moment de l'entrega del xec solidari, el 14 d'abril.

El calendari solidari 2015-2016 elaborat per la Xarxa va aconseguir recaptar 15.000 euros, que el 14 d'abril (moment que recull la foto que acompanya aquest article) van ser entregats a La Botiga Solidària de Cornellà. Es tracta d'una entitat de tipus benèfic que té per missió fer arribar aliments i productes bàsics a persones en situació de vulnerabilitat de la ciutat de Cornellà.

Al calendari, cada pàgina de cada mes mostra un lloc emblemàtic de la ciutat en què apareixen una entitat o grup diferent: gent gran, joves, artistes, serveis d'emergència, col·lectius de voluntariat, clubs esportius, escoles o associacions de veïns, per citar alguns exemples de col·lectius que conviuen i treballen a la ciutat.

En total, hi apareixen 650 perso-

nes, i hi han participat 131 patrocinadors i 240 empreses de la ciutat. La venda es va portar a terme en comerços i entitats, i també aprofitant actes públics que s'han celebrat a la ciutat.

«Amb una iniciativa com aquesta, en què s'ha implicat tanta gent, volíem que quedés clar que la policia està a prop de la població», assegura el caporal Jordi Martínez. El mossos explica que «pròximament es constituirà una associació» per continuar portant a terme altres accions solidàries.

Es van fabricar un total de 15.000 calendaris, que s'han venut a 5 euros cada un. Les persones que encara vulguin aconseguir un exemplar del calendari solidari poden adreçar-se a la comissaria dels Mossos a Cornellà, situada al carrer de Travessera, 11. ≡

És comprensible la solidaritat davant la falta d'aliments o dels elements per a l'escola, però també ho hauria de ser davant l'oci educatiu

nitat, ensenyament, pensions- i unes altres molt importants per al desenvolupament humà, com pot ser l'accés a l'educació en l'oci. Això suposa també equilibri nutricional, aprenentatge d'hàbits de salut i socialització, prevenció de comportaments de risc, educació en valors, i accés a uns referents joves, els monitors, que els poden aportar molt com a persones. La Generalitat de Catalunya, el 0,7% de l'IRPF per a altres finalitats socials, els ajuntaments de forma desigual, el programa pro infància de La Caixa, faciliten recursos perquè les entitats puguin atendre la infància en risc, sobretot a l'estiu. Diverses entitats socials, com la Fundació Pere Tarrés, ho vivim com el nostre moment fort de la solidaritat. Moltes famílies i donants particulars fan la seva aportació, conscients que la solidaritat passa també pel fet que les colònies

puguin ser una experiència extraordinària, un conte viscut per tots els nens.

És comprensible la solidaritat social davant la falta d'aliments o dels elements bàsics per a l'escola, però també ho hauria de ser davant l'oci educatiu. Poder *trencar* durant uns dies amb el medi social, descobrir espais naturals inèdits en les experiències personals del nen, dormir amb els iguals en unes condicions salubres i més o menys ordenades, conèixer amb joves que són per a ells un referent, és una oportunitat excepcional a la qual tothom hauria de poder accedir. Potser l'Estat del benestar no arriba a garantir tot el que és bo per al nen, però la societat és prou rica per a oferir-ho. Ho fan els voluntaris, ho fan molts donants. Aspirem a aconseguir que al nostre país la igualtat d'oportunitats es pugui viure també en l'oci. ≡